

PROPINACJA WE WSIACH BLIZNA I NAGÓRNA WINCENTEGO KRANTZ

[Na podstawie akt miejskich miasta Koło]

[01.10.2020]

Inhalt

Pismo Rządu Gubernialnego Warszawskiego, Wydział Administracyjny do Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych (scan 5979) z dnia 26 lutego 1854	2
Pismo Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych do Rządu Gubernialnego Warszawskiego (scan 5984) z dnia 15 marca 1854	2
Pismo Wincentego Krantz do Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych (scan 6013) z dnia 05 kwietnia 1854.....	3
Pismo Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych do JW. Gubernatora Cywilnego Warszawskiego (scan 6007) z dnia 1854.....	3
Pismo Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych do Rządu Gubernialnego Warszawskiego (scan 6004) z dnia 01 maja 1854.....	3
Pismo Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych do Gubernatora Cywilnego Warszawskiego (scan 6012) z dnia 02 czerwca 1854	4
Pismo Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych do Rządu Gubernialnego Warszawskiego (scan 6014) z dnia 12 czerwca 1854	4
Pismo Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej do Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych (scan 6282) z dnia 31 stycznia 1859	5
Pismo Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Wydział Administracyjny, Biuro Kontroli i Rachunków do Rządu Gubernialnego Warszawskiego (scan 6281) z dnia 28 marca 1859	5

[Pismo Rządu Gubernialnego Warszawskiego, Wydział Administracyjny do Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych \(scan 5979\) z dnia 26 lutego 1854](#) 26.02.1854

Raportem z dnia 15 stycznia 1854 roku Rząd Gubernialny miał honor donieść Komisji Rządowej, że dla przyczyn tamże wymienionych, zarządził odbyć jeszcze raz jedną licytację na wydzierżawienie od początku roku 1854 propinacji we wsiach Blizna i Nagórna do Kassy Miasta Koła należących od kwoty Rubli 340.

Odwołując się do tego raportu donosi Komisji Rządowej, że przy licytacji tej w dniu 4 lutego 1854 roku odbytej przy dzierżawie rzeczoney propinacji z pomiędzy trzech kandydatów utrzymał się Wincenty Krantz za opłatą roczną Rubli 430, większą od pretium licyty o Rubli 90 zaś od poprzedniej opłaty mniejszą o Rubli 20 kop. 92. Ponieważ już nie ma nadziei, ażeby z propinacji o której mowa większa opłata pozyskana być mogła, przeto Rząd Gubernialny przedstawiając protokół licytacyjny z dowodami obwieszczeń, czyni wniosek o zatwierdzenie takowego.

[Pismo Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych do Rządu Gubernialnego Warszawskiego \(scan 5984\) z dnia 15 marca 1854](#) 15.03.1854

Przy raporcie z dnia 26 lutego 1854 roku przedstawił Rząd Gubernialny protokół odbytej w dniu 4 lutego 1854 roku jako terminie piątym licytacji od sumy niższej Rubli 340 na dwuletnie wydzierżawienie, od 1 stycznia 1854 roku, propinacji we wsiach Blizny i Nagórnej do kasy ekonomicznej miasta Koła należących – według którego z pomiędzy trzech konkurentów, Wincenty Krantz postąpił sumy Rubli 430 rocznie.

Gdy wylicytowana suma jakkolwiek od niższego pretium wyższa o Rubli 90 lecz od zeszłorocznej dzierżawy jest niższa o Rubli 20 kop. 92 przeto z uwagi, iż w rzeczonych wsiach wybudowane zostały w roku zeszłym dwa domy szynkowe, obecnie do tej dzierżawy należyć mające, która to dogodność na podwyższenie sumy dzierżawnej wpłynąć była powinna, Komisja Rządowa powyższy protokół na zasadzie Paragraf 2 warunków licytacyjnych na rok tylko jeden 1854 zatwierdza.

Zwracając zatem Rządowi Gubernialnemu wszystkie aneksa, upoważnia go do zawarcia z pluslicytantem stosownego kontraktu, nadesłanie którego w jednym egzemplarzu do akt swych w dniach 30 zastrzega.

Pismo Wincentego Krantz do Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych (scan 6013) z dnia 05 kwietnia 1854

05.04.1854

Wincenty Krantz obywatel miasta Koła w powiecie konińskim Gubernii Warszawskiej zamieszkały, osobiście tu do Warszawy przybyły przedstawia jak obok:

Wysoka Komisjo Rządowa, na publicznej licytacji w Biurze Naczelnika Powiatu Konińskiego na dniu 4 lutego 1854 roku odbytej, ja jako najwięcej postępujący, utrzymałem się przy dzierżawie propinacji w wsiach Blizny i Nagórnej do Kasy Ekonomicznej Miasta Koła należących, a to na lat dwa, od 1 stycznia 1854 do tegoż czasu 1856, rocznie za Rubli srebrnych 430 ratami miesięcznymi uiszczając się winnej, wyżej o Rubli srebrnych 90 jak w roku zeszłym z tejże samej propinacji płaconej i takową dzierżawę już trzymiesięczną do kasy właściwej uiszczałem.

Gdy tymczasem Wysoka Komisja Rządowa postanowieniem swym na dniu 5 marca 1854 roku wyrzec raczyła, iż jedynie kontrakt mój o tą propinację ze mną zawarty na rok tylko jeden zatwierdza, a to jakoby z uwagi, że dzierżawa ta o Rubli 20 kop. 92 w latach dawnych płacona niżej wylicytowana została, bez względu wszakże, że ja już w piątym terminie licytacyjnym jako najwięcej postępujący podwyższyłem tę dzierżawę o Rubli 90 jak w zeszłym roku istniała i jeszcze w tak krytycznym roku jakim jest teraźniejszy 1854 mając tylko li jedynie nadzieję, że chociaż w pierwszym roku na dzierżawie nie tylko nic nie będę mógł zarobić, ale jeszcze i gotowiznę mogę stracić, w drugim roku gdy może być pomyślniejszy co do urodzaju i tańszych cen, mógłbym sobie to wynagrodzić. W obecnym wypadku gdybym tylko na jeden rok miał się przy tej dzierżawie utrzymać, narażony byłbym na znaczne straty, z tej uwagi wychodząc śmiem upraszać w największej pokorze Wysoką Komisję Rządową, ażeby decyzję swą powyżej przeze mnie powołaną, co do potwierdzenia na rok jeden tylko kontraktu mojego dwuletniego zmienić i takowy kontrakt na dwa lata tak jak zalicytowałem najlaskawiej potwierdzić raczyła. Co spodziewając się, że Wysoka Komisja Rządowa zwróciwszy światłą swą uwagę na wytchnięte przez mnie powody, do prośby mej najlaskawiej przychylić się i mnie takową zwińczęjącym skutkiem odpowiedzieć raczy. Którego z ufnością oczekując zostaję Wysokiej Komisji Rządowej,

Najuniżeńszy sługa Wincenty Krantz

Pismo Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych do JW. Gubernatora Cywilnego Warszawskiego (scan 6007) z dnia1854

.....1854

Wincenty Krantz na rzecz którego reskryptem Komisji Rządowej z dnia 5 marca 1854 roku dzierżawa propinacji kasy miasta Koła we wsiach Blizny i Nagórnej na rok tylko jeden 1854 przyznana została, wniósł do Komisji Rządowej pod dniem 5 kwietnia 1854 roku prośbę o przedłużenie mu tej dzierżawy do lat dwóch przez wzgląd na obecną drogość okowity, która by go narażała na straty.

Takowe podanie Komisja Rządowa postanowiła zakomunikować JW. Gubernatorowi Cywilnemu dla wynurzenia wniosków, czyli i o ile przytoczone przez proszącego okoliczności na uwzględnienie zasługują.

Pismo Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych do Rządu Gubernialnego Warszawskiego (scan 6004) z dnia 01 maja 1854

01.05.1854

Pluscyltant dzierżawy propinacji we wsiach Blizna i Nagórna do kasy miasta Koła należących Wincenty Krantz, na rzecz którego Komisja Rządowa protokół licytacyjny reskryptem z dnia 5 marca 1854 roku na sumę Rubli 430 rocznie, jako niższą o Rubli 20 od zeszłorocznej na rok tylko jeden 1854 zatwierdziła, w zanieśionym do Komisji Rządowej podaniu upraszał o przedłużenie mu do lat dwóch rzeczony dzierżawy, gdyż w razie przeciwnym będzie narażony przy obecnej drożyznie z powodu nieurodzajów na widoczne straty.

Wziąwszy na uwagę, że licytacja na dwuletnią dzierżawę propinacji rzeczony w czterech terminach pomimo nawet niżenia pretium spełzła bezskutecznie – dalej, że dopiero w piątym terminie 4 lutego

Wincenty Krantz licytując od sumy Rubli 340 postąpił rocznie sumę Rubli 430, wyższą o Rubli 90 od pretium, że dzierżawa ta po koniec roku 1852 wynosiła tylko Rubli 405 kop. 10 rocznie, względem której tegoroczna oferta Krantza wyższą jest jeszcze o Rubli 24 kop. 90, co przy obecnej wysokiej cenie okowity oraz ze względu, iż pluslicytant dopiero po upływie dwóch miesięcy mógł objąć dzierżawę, naraziłoby go na straty.

Komisja Rządowa uzupełniając powołany swój reskrypt z dnia 5 marca 1854 roku przyznaną z takowym jednoroczną dzierżawę propinacji we wsiach Blizna i Nagórna czyli na rok 1854 za sumę Rubli 430 rocznie, Wincentemu Krantz pluslicytantowi do końca roku 1855, to jest do lat dwóch przedłużyła i upoważnia Rząd Gubernialny do zawarcia z nim dzierżawę dwuletniego kontraktu.

Pismo Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych do Gubernatora Cywilnego Warszawskiego (scan 6012) z dnia 30 maja 1854

30.05.1854

Czyniąc zadosyć obok zacytowanemu reskryptowi, którym Komisja Rządowa zażądała mojej opinii, czyli i o ile okoliczności przedstawione podaniem Wincentego Krantz dzierżawy propinacji we wsiach Bliznej i Nagórnej z dnia 5 kwietnia 1854 roku proszącem o pozostawienie mu tej dzierżawy na lat dwa, to jest na czas na który takową przez licytację zadzierżawił, na wzgląd zasługują, mam honor oświadczyć co następuje. Raportem z dnia 15 stycznia 1854 roku Rząd Gubernialny doniósł Komisji Rządowej, że licytacja na wydzierżawienie propinacji kasy miasta Koła we wsiach Blizna i Nagórna od sumy Rubli srebrnych 450 kop. 92 wyrównywającej ...zeszłorocznej dzierżawie ogłaszane w czterech terminach niedoszły do skutku i to spowodowało zarządzenie piątej od znacznie bo o Rubli srebrnych 110 kop. 92 niższego praetium oraz wyjaśnił, że powodzenie obniżenia tego jest drogość żywności i okowity i zmniejszony przez to odbył na trunki.

Następnie raportem z dnia 26 lutego 1854 roku przedstawiając Komisji Rządowej protokół odbytej w piątym terminie licytacji, przy której utrzymał się Wincenty Krantz za opłatą rocznej dzierżawy Rubli srebrnych 430, więcej od niższego pretium o Rubli srebrnych 90, a od przeszłorocznej opłaty mniej tylko o Rubli srebrnych 20 kop. 92 zgodnie z opinią miejscowego magistratu i Naczelnika Powiatu, obiawił zdanie, że nie można mieć nadziei pozyskania z propinacji, o której mowa, większej opłaty i uczynił wniosek o zatwierdzenie tego protokołu bez zmiany, to jest na przeciąg lat dwóch, na który licytacja odbyta była.

Licytacja na dzierżawę propinacji wziętej przez Krantza, odbyta była dnia 4 lutego 1854 roku, po tej więc dopiero dacie z takowej mógł korzystać – a że wedle warunków przedlicytacyjnych za czas od początku roku do objęcia propinacji, w którym takowej nie prowadził, nie ma prawa żądać bonifikacji, przeto jeżeli dzierżawa na rok tylko bieżący wypuszczoną mu zostanie, narażonym będzie na oczywistą stratę, gdyż korzystając z propinacji tylko przez miesiące 10 i dni kilka, zapłaci z niej stosunkowo więcej jak płacono w latach poprzednich. Z uwagi przeto na powyższe okoliczności oraz że i na teraz nie ma widoków, ażeby kasa miejska z propinacji wsiów na rok następny osiągnęła większą dzierżawę jak obecnie Krantz opłaca, jestem zdania, że dzierżawa takowa tak jak była zaliczowaną, to jest jeszcze na rok następny 1855, za opłatą Rubli srebrnych 430 Krantzowi pozostawioną być winna, przemawia za tym sama słuszność i wiarygodność, jaka działaniom Rządu zawsze towarzyszy – licytacja odbywała się na lat dwa. Krantz w tej tylko myśli postąpił tyle prawie, ile ona czyniła poprzednio – byłby zrujnowanym gdyby miał tylko zatrzymać część przez rok jeden, a nawet jak wyżej wykazano przez miesiące 10 i to w epoce nieurodzaju powszechnego niepowodzenia dochodów tego rodzaju.

Pismo Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych do Rządu Gubernialnego Warszawskiego (scan 6014) z dnia 12 czerwca 1854

12.06.1854

W skutek wniosków na prośbę Wincentego Krantz o przedłużenie mu do lat dwóch dzierżawy propinacji kasy miasta Koła we wsiach Blizna i Nagórnej w raporcie Gubernatora Cywilnego Warszawskiego z dnia 2 czerwca 1854 roku wynurzonych, Komisja Rządowa zważając, że lubo reskryptem z dnia 15 marca 1854 roku protokół licytacyjny na pomienioną dzierżawę za sumę Rubli srebrnych 430 rocznie, tylko na jeden rok 1854 zatwierdziła, a to z powodu, że suma wynikła z licytacji niższą się okazała od zeszłorocznej o Rubli srebrnych 20. Gdy jednak licytacja na wydzierżawienie tej propinacji od 1 stycznia 1854 ogłaszana była na dwa lata 1854/55 i takowa w czterech terminach pomimo stopniowego zniżania

pretium spełzła nieskutecznie i dopiero w piątym terminie dnia 4 lutego 1854 roku Wincenty Krantz licytując od sumy Rubli srebrnych 340 postąpił Rubli srebrnych 430 rocznej dzierżawy, to jest więcej na pretium Rubli srebrnych 90, dalej gdy dzierżawa ta do końca 1852 roku wynosiła Rubli srebrnych 405 kop. 10 rocznie, względem której oferta Krantza wyższą jest o Rubli srebrnych 24 kop. 90 co przy obecnej wygórowanej cenie okowity oraz ze względu, iż plusycytant dopiero po upływie dwóch miesięcy 1854 roku mógł objąć dzierżawę, naraziło by go na straty – polegając na zapewnieniu Gubernatora Cywilnego – iż postąpiona na licytacji przez Krantza suma dzierżawna Rubli srebrnych 430 jest dostateczną i na rok następny wyższej z licytacji spodziewać by się nie można, zgodnie z wnioskiem tegoż Gubernatora uzupełniając powołany wyżej reskrypt swój z dnia 5 marca 1854 roku, przyznana takowym jednoroczna dzierżawa propinacji we wsiach Blizna i Nagórna za sumę Rubli srebrnych 430 plusycytantowi Wincentemu Krantz do dwóch lat, to jest do końca 1855 roku przedłuża i upoważnia Rząd Gubernialny do zawarcia z nim o tę dzierżawę kontraktu.

Pismo Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej do Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych (scan 6282) z dnia 31 stycznia 1859

31.01.1859

Mam honor oznajmić Komisji Rządowej, że w skutek prośby Wincentego Krantza, byłego dzierżawcy propinacji we wsiach Blizna i Nagórna do kancelarii miasta Koła należących oraz zgodnie z wnioskiem Komisji Rządowej w raporcie Jej z dnia 5 stycznia 1859 roku uczynionym, Rada Administracyjna Królestwa zezwolić raczyła na umorzenie podającemu w drodze łaski, niedoboru z powyższej dzierżawy na Rubli srebrnych 145 kop. 14 ustanowionego, pod warunkiem włączenia w niedobór ten kaucji w kwocie Rubli srebrnych 34 przez niego złożonej.

Pismo Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Wydział Administracyjny, Biuro Kontroli i Rachunków do Rządu Gubernialnego Warszawskiego (scan 6281) z dnia 28 marca 1859

28.03.1859

Sekretarz Stanu odezwą z dnia 30 stycznia 1859 roku zawiadomił Komisję Rządową, że Rada Administracyjna Królestwa przychylnie do prośby Wincentego Krantza byłego dzierżawcy propinacji we wsiach Blizna i Nagórna do miasta Koła należących, w drodze łaski zezwolić raczyła na umorzenie niedoboru z tej dzierżawy, pod warunkiem włączenia na rzecz niedoboru w kwocie Rubli srebrnych 34 przez niego złożonej.

Przesyłając Rząd Gubernialny w kopii poświadczonej powołaną odezwę Sekretarza Stanu, Komisja Rządowa upoważnia Go do zadysponowania kasie miasta Koła, iżby ta po na rzecz niedoboru na Wincentym Krantz z namienionego tytułu w sumie Rubli srebrnych 179 kop. 14 wykazywanego, kaucji w ilości Rubli srebrnych 34 przez niego złożonej, resztę tegoż niedoboru to jest Rubli srebrnych 145 kop. 14 przez rubrykę „umorzono” odpisała i postąpienie to stosownie do przepisów kasowych przy rachunku usprawiedliwiła.